

Λαίλο λ' δεχί'ο

[Handwritten signature]

Χρυσή Νέκρομείδα
φωκιά

Έχει ενδιαφέρον για μέγιστο ποσό α λούσα λέρ α μου
και άλλα διάφορα

και σίχαι D.M. Τσαχιάρα

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

“Η ΑΘΗΝΑ,”

[Handwritten signature]

.Αριθ. 5

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1955 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1956

Ἀπὸ τὰ ἀληθομένητα περασμένα

Ἡ λαδραία ἀναχώρησις

ἀπὸ τὴν Ἰταλοκρατουμένην Κάρπαθο εἰς τὴν ἐλευθέραν Κρήτην
τῶν τότε ἐφήθων : Δημητρίου Μιχ. Τσαγγάρη, Νικολάου Δ. Λογο-
θέτου, Χατζηγιάννη Φρ. Μπέρτου, Ἀνδρέα Φρ. Φασουλέτου καὶ
Χ' Ἀνδρούλη Ζερβοῦ, ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1939, εἰς στίχους
συνταχθέντας ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Μ. Τσαγγάρη.

Τὰ πάθη ποὺ τραδῆξαμεν θὲ νὰ σᾶς παραστήσω,
καὶ κάθομαι καὶ σκέβομαι πῶς πρέπει νὰ ρυθινίσω.

Στῆς Σταματίνας ἤμουνα καὶ στέκουμαι στὴν πόρτα,
κι' ὁ Χατζανδρούλης τοῦ Ζερβοῦ μοῦ λέει: Πάμε βόλτα;

Στὴ βρύση ἐκατέδημεν καὶ πᾶμε στὸ σφαγεῖο,
καὶ μοῦσπασε τὸ μυστικὸ μοῦ λέει «θέ νὰ φύω».

Πές μου ἂν θὲς νάρτῃς καὶ σὺ μοῦ ξαναλῆει πάλι,
κι' ὁ καπετάνιος εἶν' ἰκαλὸς κι' ἡ βάρκα μας μειάλη.

Ὡς τὴν Δευτέρα θάμαστε μοῦ λέει εἰς τὴν Κρήτη,
καὶ γράμμα μας θὰ πέψωμεν ἐδῶ τὴν ἄλλην Τρίτη.

Κάμε τὴν τὴν ἀπόφασιν, δὲν θέλει χάσομερι,
στὶς τρεῖς θὲ νάλθῃς νὰ μᾶς βρῇς στοῦ Κουκολᾶ τὰ μέρη.

Γιὰ τελευταία μου φορὰ ἀπού δα ἐγὼ τ' Ἀπέρει,
ἦτο ποὺ τὰ παντέρημα τοῦ Βουκολᾶ τὰ μέρη,

ναντας τὸ σπταυρό του. Μὴ κακό τσεμ σύντεχνέ μου, μὴ κακὸ τσου. Κι' ἔφυγε στενοχωρημένος· γιὰ νὰ ζητήσῃ ἄλλοῦ τὸ τράγο, ποὺ σίγουρα θὰ τὸν θρηνοῦσε καὶ σήμερα ἀκόμη ἂν ζοῦσε.

Η ΚΛΕΦΤΟΤΥΡΟΥ

Ἦταν Κυριακὴ πρωΐ μετὰ τὴν ἀπόλυση τῆς ἐκκλησιᾶς ποὺ πάνω ἀπὸ τοῦ παπα—Γληόρη τὸ δῶμα· στὸ Μεσοχώρι ἀκούστηκαν οἱ φωνῆς τῆς Μαρούκλας τῆς παπαδιᾶς ποὺ φώναζε, γιὰτὶ ἄγνωστοι μπήκανε στὸ σπίτι της καὶ τῆς κλέψανε τὸ τυρὶ ἀπὸ τὴν ἀλάρμη καὶ δὲν βρῆκε ν' ἀρτύσῃ τίς μακαρούνες. Στὴ φούρκα της λοιπὸν πάνω βγῆκε στὸ δῶμα καὶ φώναζε:

—Μωρὴ κλέφτρα, πῶς τὸ σήκωσες μωρὴ κακομοῖρα τόσοῦά τυρὶ, ἀπού νάμπη ὁ διάολος στὸ σπιτικό σου τσαὶ νὰ μῆς σ' ἀφήκῃ ὀρπία! Μωρὴ μαυροχεῖλα, μωρὴ τσουροχεῖλα, πῶς τίς ἐσήκωσες μωρὴ τίς εἴκοσι τύρους ἀπ' οὗτο σὰτ τίς χερσούλους.

Ἡ κλέφτρα (ὄνομα καὶ μὴ χωριὸ) καθόταν μ' ἄλλες γειτόνισσες κι' ἄκουε τίς κατάρες καὶ σίγουρα θὰ γελοῦσε μέσα της. Σὰν ἄκουσεν ὅμως τὰ τελευταία λόγια τῆς Μαρούκλας ποὺ ἔλεγε πῶς τὰ τυριά ἦσαν μεγάλα σὰν τοὺς χερσούλους δὲ βάσταξε καὶ ξεφώνησε: Ὡ καλὰτυχὴ τσ' ἄς μὴν ἐντρέπουμου νὰ τὰ βγκάλω νὰ τὰ ἦ ὁ κόσμος πῶς εἶναι σὰτ τὰ σφεντήλια!

Μαζί ἐξεκινήσαμεν ὅλοι γιὰ τὴν Ἀχάττα,
 νὰ πᾶμε νὰ τὴν ρίξωμεν εἰς τὸ γιὰλὸ τῆ βάρκα.
 Μπονάτσα ἦτο ὁ γιὰλὸς καὶ τὸ φεγγάρι μέρα,
 καὶ τὸ πρωτὶ βρισκόμαστε στὴν Ἀστακία πέρα.
 Τέσσαρες ὥρες κάμαμεν Κάρπαθο — Ἀστακία,
 Μᾶξαφνα μᾶς ἐπλάκωσε μεγάλη ἀπελπισία.
 Μαῦρα μεγάλα κύμματα σὰν τὰ θεριὰ μουγκρίζουν,
 καὶ οἱ σκαρμοὶ καὶ τὰ κουπιὰ ἀπὸ τὸ ζόρι τρίζουν.
 Ἐλέαμε πῶς σίγουρα τὸ κύμα θὰ μᾶς πνίξη,
 κι' ἀπὸ τὸν κτύπο τὸν πολὺ τῆ βάρκα θὲ νάναίξη.
 Τῇ βάρκα ἱετραβήξαμεν σὲ μιὰν σπηλιάδα μέσα,
 κι' οἱ Ἀναράες τῆς σπηλιάς ἐκεῖ μᾶς ἐκαλέσαν.
 Δίχως νερό, δίχως ψωμί, δίχως φωτιά ἀκόμα,
 βρεμένοι ὅπως ἡμαστε ἐθώκαμε στὸ χῶμα.
 Καλοῦ κακοῦ ξημέρωσε δίχως νὰ κοιμηθούμεν
 νὰ φάμε πιά δὲν εἴχαμεν, οὔτε νερὸ νὰ πιοῦμε.
 Ἦβγαμε εἰς τὴν κορυφὴ τὴν Κάρπαθο νὰ δοῦμε,
 κι' ἐ κάναμε ἀπόφασιν πίσω νὰ ξαναρτοῦμε.
 Μὰ πάλιν συλλογίσθημε πῶς πίσω ἂν ἐρτοῦμε,
 ξύλο πολὺ θὰ τρώγαμεν καὶ φυλακὴ θὰ μποῦμε.
 Σὰν ἐξαναγυρίσαμεν ἦτο ὁκτὼ ἡ ὥρα,
 κι' ἐμπρὸς παιδιὰ νὰ φθάσωμεν στῆς Διανυσάδες τώρα.
 Τὸ βράδυ εἰς τὶς τέσσαρες ἡμαστε στὰ νησάκια,
 κι' ἤβγαμε νὰ γυρεύωμε νερὸ εἰς τὰ χαράκια,
 Φεύγομε /κι' ἀπὸ τὰ νησιὰ καὶ πᾶμε γιὰ τὴ Κρήτη
 κι' ἀπὸ τῆ δίψα ἤνοιξε τοῦ Χαζηγιάννη ἡ μύτη.
 Μὰ ὅταν ἐσκοτείνιασε καὶ πλάκωσε τὸ ποῦσι,
 καὶ τὰ βουνὰ δὲν εἴχασιν ἀκόμα νὰ φανοῦσι.
 Δύναμη πιά δὲν εἴχαμεν οὔτε ψυχὴ στὸ στόμα,
 νὰ φτάσωμε ἠθέλαμε πέντε-ἕξι μῆλια ἀκῆμα.
 Καὶ ἡ Δευτέρα πέρασε κι' ἦλθεν τώρα ἡ Τρίτη,
 κι' ἀκόμα δὲν ἐπιάσαμεν ἀπάνω εἰς τὴν Κρήτη.
 Μὰ ὁ Θεὸς λυπήθηκε τὰ νειᾶτα ὅλωνων μας,
 κι' ἓνα ψαρὰ μᾶς ἔφερεν νὰ τὸν ἐβροῦμε ἐμπρὸς μας,
 Μᾶς ἔδωσεν ἓνα ψωμί καὶ ψάρια ἓνα τσουκάλι,
 καὶ μᾶς ἔλθει «βρὲ παιδιὰ ἴντανε αὐτὸ τὸ χάλι;».
 Πιάσαμε πάλι τὰ κουπιὰ μὲ δύναμι λιγάκι,
 μὰ ὁ καιρὸς μᾶς ἔβγαλε κάτω στὸ Ἀσπρο Αὐλάκι.
 Μπρὸς ἔριχνα τὰ πόδια μου καὶ πίσω ἐκεῖνα πάσι.
 ὅποιος μὲ θῶρει θάλλει «τὸ νοῦ του ἔχει χᾶσει».
 Ἐμπρὸς ἐμπρὸς ἐπήγαينا ἐγὼ ὁ κακομοίρης,
 κι' ἐκεῖ ὅπου ἐνέφωνα βλέπω ἓνα μοναστήρι,

Ὅταν ἐσώσαμεν ἐκεῖ εἶχεν τρεῖς καλογέρους,
 δύο καλογριῆς κι' ἓνα παπᾶ καὶ πέντε-ἕξ γίρους.

Κι' ἀμέσως μᾶς ἐφέρασι φάβα πούχαν ψημένο,
 ἐλιές, κρασί, κι' ἓνα ψωμί ὁμορφοζυμωμένο.

Καὶ ὕστερα μᾶς εἶπασι «παιδιὰ νὰ κοιμηθῆτε»
 καὶ κουρασμένοι ἤσαστε καὶ νὰ ἀναπαυθῆτε.

Στὴ Στεία σὰν ἐφθάσαμεν πᾶμε εἰς τὸν Νομάρχην,
 εἶπε μας νὰ καθίσωμεν ὁ Πρόεδρος γιὰ νᾶρτη,

Στὴς τρεῖς ἡ ὥρα ἤμεθα στὴ σκάμνα καθισμένοι,
 κι' εἴκοσι μέρες φυλακὴ ἤμαστέ δικασμένοι.

«Χίλ'ες δραχμὲς πληρώσετε ὅλοι μαζί νὰ θυγῆτε,
 τὰ δάσανα τῆς φυλακῆς νὰ τὰ ἀπαλλαχθῆτε.

κι' ὅλοι οἱ πατριῶτες μας ἦλθαν καὶ τὰ πληρώσαν,
 τὸ προστιμᾶρισμα αὐτὸ καὶ μᾶς ἐλευθερώσαν.

Θαυρῶ πὼς εἰς τὴν Κάρπαθον θὰ μᾶς ἀναζητῆτε,
 μὰ μεῖς τώρα θὰ ζήσωμεν «Ἕλληνες πιά πολῖται».

Οἱ νέοι οὗτοι ἀψηφήσαντες τοὺς κινδύνους τοὺς παλλαπλοὺς καὶ φεύγοντες τὴν δουλείαν τὴν Ἰταλικήν, διεπεραιώθησαν μὲ μικρὴ βάρκα εἰς Κρήτην καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀθήνας καὶ εὐθὺς ἅμα τῇ κηρύξει τοῦ πολέμου, ἐνετάχθησαν εἰς τὸ Δωδεκανησιακὸν Σύνταγμα καὶ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ τυράννου ἀνδραγαθήσαντες εἰς πολλὰς μάχας.

Ἡ βάρκα μὲ τὴν ὁποίαν ἀνεχώρησαν ἦτο τοῦ Βασιλείου Λυτοῦ, πατρὸς τοῦ ἥρωος Χριστοφόρου Λυτοῦ.

